

Monsieur Claude Wiseler
Präsident vun der Chamber

Lëtzebuerg, den 22. Januar 2026

Här Präsident,

sou wéi den Artikel 80 vum Chambersreglement et virgesäit, biede mirlech, dës parlamentaresch Fro un d'Madamm Verdeedegungsministesch an un den Här Inneminister weiderzeleeden.

Wéi aus engem rezenten Artikel vun der *Financial Times*¹ ervir geet, fänke Länner uechter d'Welt nees u strategesch Liewensmëttelreserven opzebauen. Dorënner befannen sech grouss Acteuren ewéi Indien oder China, mä och europäesch Memberstaate wéi Schweden, Finnland an Däitschland. Als Hauptgrënn fir dës Entwécklung ginn déi ëmmer méi onbestänneg an ugespaanten international Situatioun, d'Risike vum Klimawandel an eng wuessend Onsécherheet am Welthandel genannt.

An deem Kontext géinge mir der Madamm Ministesch, sou wéi dem Här Minister folgend Froe stellen:

- Wéi bewäert d'Regierung d'Entwécklung, datt ëmmer méi Länner nees op strategesch Liewensmëttelreserven zeréckgräifen, an dat och an Europa? Gesäit d'Regierung doran eng néideg Virsiichtsmoosnam oder éischer e Risiko fir d'Stabilitéit vun de weltwäite Liewensmëttelmäert?
- Ginn et staatlech oder staatlech koordinéiert Reserven?
- Wa jo, iwwert wéi eng strategesch Reserven u Liewensmëttel, notament un agrarwirtschaftleche Grondliewensmëttel (wéi zum Beispill Kären), verfüügt Lëtzebuerg aktuell?
- Ginn et och Reserve vu Geseems (*dt. Saatgut*) an/oder Dünger?
- Wéi wëll d'Regierung verhënneren, datt national Stockpiling-Strategien, wéi se am Artikel beschriwwen ginn, zu klammende Präisser an enger weiderer Belaaschtung vun de vulnerabelste Populatiounen weltwäit féieren? Wéi eng Roll gesäit d'Regierung fir d'EU an dësem Kontext?

Mat déiwem Respekt

Claire Delcourt
Deputéiert

Liz Braz
Députée

¹ Savage, S. (14. Januar 2026). "Why the world has started stockpiling food again".

Äntwert vum Premierminister a vun der Ministesch fir Landwirtschaft, Ernährung a Wäibau op d'parlamentaresch Fro N°3506 vum 22. Januar 2026 vun den honorabelen Deputéierte Claire Delcourt a Liz Braz.

- 1. Wéi bewäert d'Regierung d'Entwécklung, datt ëmmer méi Länner nees op strategesch Liewensmëttelreserven zeréckgräifen, an dat och an Europa? Gesäit d'Regierung doran eng néideg Virsiichtsmoossnam oder éischer e Risiko fir d'Stabilitéit vun de weltwäite Liewensmëttelmäert?**
- 2. Ginn et staatlech oder staatlech koordinéiert Reserven?**
- 3. Wa jo, iwwert wéi eng strategesch Reserven u Liewensmëttel, notament un agrarwirtschaftleche Grondliewensmëttel (wéi zum Beispill Kären), verfüügt Lëtzebuerg aktuell?**
- 4. Ginn et och Reserve vu Geseems (dt. Saatgut) an/oder Dünger?**
- 5. Wéi wëll d'Regierung verhënneren, datt national Stockpiling-Strategien, wéi se am Artikel beschriwwen ginn, zu klammende Präisser an enger weiderer Belaaschtung vun de vulnerabelste Populatiounen weltwäit féieren? Wéi eng Roll gesäit d'Regierung fir d'EU an dësem Kontext?**

D'Uleeën vu strategesch Liewensmëttelreserven a – ganz generell – de Liewensmëttelsektor hunn eng zentral Bedeitung an der Preparatioun op Krisen an den Opbau vun der nationaler Resilienz.

Dëst spigelt sech beispillsweis och an den Aktiounen vun der EU-Kommissioun erëm, déi dorop ausgeriicht si Preparatioun a Resilienz vun de kriteschen Infrastrukturen an Entitéiten erop ze setzen (CER-Direktiv) oder och nach d'Preparatioun vun der gesamter Europäescher Unioun ze stäerken. Esou huet d'EU-Kommissioun am Dezember lëscht Joër hier éischt europäesch *Stockpiling Strategy* virgestallt, déi sech an déi generell *European Preparedness Union Strategy* (2025) afüügt. Et geet drëms op europäeschem Niveau sécher ze stellen, datt am Krisefall, d'Memberstaaten iwwer genuch essenziell Gidder verfügen – wéi Liewensmëttel, Waasser, Pétrol, Gas a Medikamenter, fir de Fonctionnement vun de liewenswichtige öffentliche Servicer ze garantéieren.

Och bei der NATO spillt de Liewensmëttel – an Agrarsektor eng wichteg Roll bei der Stäerkerung vun der nationaler a kollektiver Resilienz vun der Allianz. Esou huet NATO an der ziviller Planung, déi als essenzielle Bausteng fir déi militäresch Preparatioun ugesi gëtt, sougenannte *7 Baseline requirements* mat Evaluatiouns Krittären ausgeschafft, wouvu *Baseline* n°4 spezifesch op resilient Waasser – a Liewensmëttelressourcen ausgeriicht ass. National Autoritéiten kënnen op dës *Baselines* an hirer nationaler Planifikatioun zréck gräifen. Dës *Baselines* ginn aktuell iwwerschaaft fir den neie geopoliteschen Erausforderunge Rechnung ze droen.

D'Lëtzebuerger Regierung ass sech der Bedeitung vum Opbau vu strategesch Liewensmëttelreserve bewusst. An der Linn vun den europäeschen Aarbechten an deene bei der NATO, huet d'Regierung an der Nationaler Resilienzstrategie, déi am Oktober 2025 presentéiert gouf, e puer konkret Aktiounen betreffend Liewensmëttel – an Drénkwaasserstocks (Aktiounen 12-15) definéiert, déi, an Zesummenaarbecht mat de respektiven verantwortbaren Acteuren ëmgesat ginn. Desweideren, definéiert den Pilier 5 iwwer *Une*

gestion intégrée des ressources stratégiques et logistiques konkret Aktiounen fir déi national Reservekapazitéiten, ënner anerem am Liewensmëttelberäich, erop ze setzen.

Lëtzebuerg, den 13. Februar 2026.

De Premierminister,

(s.) Luc FRIEDEN